

2. 11. 2025 – Král utlačovaných

1. čtení: Mk 2, 13-17

Píseň: S276 – Před tvou tváří, Pane, nemám vůbec nic

Základ kázání: 1Sam 22, 1-6a

Kázání: Milí shromáždění,

jak zvláště se projevuje Boží blízkost – Hospodinův mesiáš, pomazaný, král! V jak propastném protikladu k lidským očekáváním – v době Davidově, Ježíšově, i dnes!

Bůh přece *musí* stát o talentované a schopné. O bohaté a zdravé. O silné a perspektivní. O *mladé*! Kdo jiný přece udělá Boží práci, než ti nejlepší z nejlepších?

Jenže biblické svědectví od prvních řádek zvěstuje opak: Bůh *stojí* o ubohé. O chudé a nemocné. O hříšné a zlé. O bezprávné a utlačované. O vykořisťované a zotročené. O *staré* – místo starého, bezdětného Abrama si přece mohl povolat někoho *mladého*! Ale neudělal to. Místo schopného lovce Ezaua si vyvolil spíše-neužitečného Jákoba. Místo velmocí svých dob – Egypta, Asýrie, Babylonu, Římské říše a dalších – si znovu a znovu vybíral národ otroků – Israelců, židů. A pronásledovaných a vražděných křesťanů. Bůh do svého království své v první řadě *ubožáky*.

Stále znovu totiž Bůh jedná *proti* lidské přirozenosti. *Proti* takřka všem lidským chtěním. Vždyť *všichni* lidé se rodí jako sobečtí, sebestřední, pyšní, zaslepení hlupáci. A jen málokdo si vůbec přiznává tuto očividnou realitu. Aby ji *teprve poté* mohl v síle Boží milosti odkládat a přemáhat.

Tak stejně i s králem David. Vyhnaným tulákem. Chtěl se uchýlit k *nepřátelům* Božího lidu – Pelištejcům. Tam mu to nevyšlo. Tak utekl do skalních pustin. A usadil se v *jeskyni*. Hle, mesiáš!

A jeho rodina k němu *sestoupila*! To je přece absurdní! Vždyť měli svůj domov, pole, stáda, své místo na zemi... Navíc šlo o celý *dům* jeho otce. Tedy ne o *Davidův* dům. A sestoupili k němu i jeho bratři – ti, kteří na něj byli tak našťvaní, když jim přinesl jídlo do boje proti Goliášovi. I ti *sestoupili* do jeskyně. Z tepla domova. Za Božím Pomazaným – Zachráncem, Spasitelem.

To nás dnes překvapuje asi víc než ti ostatní, kteří se k Davidovi shromáždili. Opak ale byl před třemi tisíci lety pravdou. Vždyť Saul se pokusil Davida zabít už pětkrát. Tak logicky půjde i po jeho rodině. Obzvláště, když na Davida byl krátký – tak si zlost a zlo vybije na jeho nejbližších.

Jenže i tak to znamenalo stát se vyhnanci. Tuláky. Bezdomovci. V pustině skal a jeskyň. Ačkoli Saul nepodnikl *žádné* kroky k takovému pronásledování Davidových blízkých.

Tak i u nich šlo o víc než o strach ze Saula. Jak to dokládá také ta druhá, mnohem početnější, skupina lidí, která se kolem Hospodinova mesiáše shromáždila: Utlačovaní, dosl. všichni v těžkostech, starostech, stresu. Spolu s nimi všichni *zadlužení*. A do třetice (!) všichni zahořklí, dosl. „všichni hořké duše.“

Takoví se shromáždili kolem Božího člověka. A dokonce proto, aby se stal jejich velitelem. Zcela proti trendům a módám tehdejšími i dnešními. Saul sám k sobě shromažďoval naopak *bohatýry* (1Sam 14, 52). David k sobě neshromažďoval *nikoho*. Přicházeli k němu sami. Ubožáci, loseři, zklamaní, zneužívaní. Vykořisťovaní. Posmívání a ponižování. Po *stovkách*.

Jaký opak *dodnes*! I dnes přece takové lidi nechceme. Společnost hledá, kam je odsunout. Jak se jich zbavit. Dlužníků i těch s hořkou duší. Kdo by takové lidi vyhledával? Kdo by chtěl takovou společnost? Takovou komunitu, obecnství, obec?

Bůh. Hospodin všemohoucí. Král nebes a země. Stvořitel všeho dobrého, co jest. Dokonalý, bezchybný, milující Bůh. Tak samozřejmě i jeho mesiášové. Vždyť i kolem Ježíše se shromažďovali *zejména* takoví. I kolem Ježíše už *od počátku* jeho příběhu. Jenže dodnes i v církvích máme představy jiné. Zejména v těch protestantských. Mezi námi přece mají být hlavně ti úspěšní, zdraví, bohatí, mladí. A divíme se, že tu nejsou. Proč by totiž takoví byli v kostelech *takového* Boha?

Proč by ti „úspěšní“ a „oslavovaní“ v lidských očích vůbec *chtěli* k Bohu, který si vyvoluje zejména ty ostatní – ubohé, zadlužené, zraněné. Proč by ti *chtění* v lidském světě chtěli k Bohu, který jim říká: No, ale Boží království patří nemluvnatům. Chudým. Kajícím se. A naopak bohatí, sebevědomí, domněle-úspěšní, pyšní i na svou zbožnost – před Bohem ospravedlnění *nenacházejí*. To už velbloud projde snadněji uchem jehly, než takoví do Božího království.

Co bychom přece dělali dnes, kdyby se v kostele začali objevovat prostitutky? Ženy prodávající se na Only-fans? Bezdomovci? Alkoholici? Zahořklí, utrápení lidé bez jakékoli perspektivy v lidských očích?

A právě takové si Bůh vyvoluje v první řadě. Zejména takové chce totiž zachránit – spasit. Dvojnásob, když lidský svět jimi opovrhl. Zneužil je a odhodil jako použité fusekle. Kdežto Bůh se zejména k takovým sklání. Sám se přece vtělil do nemanželského dítěte chudých rodičů. To byla horší společenská pozice než otrok. Ten se ze svého otroctví mohl dostat. Nemanželský potomek zůstane parchantem, bastardem navždy. Místo aby se Bůh narodil do královského paláce. Do těla schopných, úžasných, vlivných, mocných.

A tak ani David takové *neodmítl*. Neodehnal je. S tím, že jsou otravní. Obtížní. Že nemohou platit salár ani desátek. Že pro Davida vlastně nemohou nic udělat. Vždyť pro Boha nemůže udělat nikdo nic. A stejně nás zve ke spolupráci na *dobrém* světě.

A dokonce se jim David stal *velitelem*. Náčelníkem. Kapitánem. Princem. Vládcem. To všechno jsou významy hebrejského *šar*, jímž se David *takovým* lidem stal. Přestože nikdo z nich nevěděl, že již byl pomazán Samuelem za nového krále Božího lidu. Za mesiáše.

A jako jejich náčelník, velitel, kapitán a princ je *vzal k nepřátelům*. Po Pelištejcích k Moábcům. Ti spolu s Édómcí tvořili trojici nejčastějších, *nejvytrvalejších* nepřátel Božího lidu. A dokonce u těchto mnohasetletých *nepřátel* Božího lidu mesiáš David nechal svou rodinu. Ještě s argumentem: „Dokud nezjistím, jak se mnou Bůh naloží.“ Vždyť Moábcí v Boha nevěřili!

No a co? Stejně přece připomínal David Boží dobro také v branách pelištejského města Gatu. Stejně připomínal Boží dobro také Ježíš v „Galileji pohanů“ – v nejsevernější části Israele. I mimo něj.

A znovu biblicky překvapivě: Pro Moábce to *nebyl* problém. Že skrývají rodinu nepřítele nepřátelského státu. Že skrývali a pečovali o rodinu toho, který je pronásledován svým vlastním králem. Jistě tomu také pomohlo, že David sám je vlastně také z moábského rodu – po prababičce Rút.

Ale o to podivnější je ten Hospodin Bůh. O to svatější. Že i pohané a nepřátelé *jeho vlastního lidu* se k Němu přidávají. A přinášejí tak dobro *generacím* svých potomků. Rút jako Rachab. Jako už Abram, praotec víry (Gn 12).

Tak bychom čekali, že bude chvíli klid. Vždyť i David si ho zasloužil. I jeho rodina. I ti vykořisťovaní ubožáci, kteří se k němu shromáždili. Když *konečně* našli ochranou u *nepřátel* Božího lidu.

Jenže opak byl pravdou. K Davidovi přišel Boží prorok Gád. Když *čekal na Boží slovo*. A prorok mu řekl: Vrať se do judské země. Tam, odkud jsi právě utekl. Tam, kde vládne ten Saul, který tě už tolikrát zkusil zabít. Neschovávej se v jeskyni. Schovej se v „lese.“ Pouštního Israele. Tedy spíše v divočině.

A jakoby překvapení bylo málo, David *poslechl*. Zcela absurdní, nelogickou radu Božího proroka. Která byla proti všemu přirozenému a normálnímu. Hlavně přece musíme chránit své biologické životy! *Není* přece cennějších hodnot, než našeho biologického těla a života, ne?

A Bůh opět praví opak k lidské přirozenosti: Jsou cennější věci než biologická, tělesná existence. Pravda, láska, odkaz, spravedlnost, věčnost, Boží řád. A David to dosvědčuje pořád dokola. Jako se stejně rozhodl také Ježíš Kristus také v getsemanské zahradě. Ačkoli se ani jednomu nechtělo. Přesto oba dali přednost chtění *Božímu*. Boží *vůli*. Protože *ta* dává život. A svět. A svobodu. *Jen* Bůh znovu a znovu způsobuje, že je už *možnost* dobra, záchrany, změny k lepšímu.

Tak David, stejně jako Ježíš, opět prokázali své mesiášství. Svě božství: *Podřízeností* Bohu. Ne v tom, co jim bylo příjemné a co chtěli. Ale činěním *opaku* toho, co sami chtěli. Činěním *opaku*, co sami považovali za dobré, správné, moudré, chytré, logické. Protože činili, co chtěl Bůh. Stejně jako ti proroci. S nimiž oba dva vycházeli opakovaně tak dobře. Na rozdíl od Saula. A takřka všech ostatních vládců a králů Božího lidu. Právě ti *zejména* Boží proroky nesnáší nejvíc. Dodnes.

Tak *nepřekvapuje*, že Saul se *okamžitě* dozvěděl, že David je zpátky. Stejně jako na Ježíše v Getsemane *hned* vlítl zástup s holemi vedený Jidášem. I Saul se opět *hned* pokusí Davida zlikvidovat.

Ale David *proto* spoléhal na Hospodina Boha. Ne na sebe. Ne na ostatní lidi. Tolikrát už ho přece Bůh vysvobodil, zachránil! Tolikrát vysvobodil jeho prababičku Rút, i Abrahama, Izáka, Jáкова. Tolikrát tolik dalších před ním!

Tak kdo je spolehlivější, věrnější než tento vytrvale zachraňující Bůh?

Amen

Píseň: EZ695 – Z přetěžkého kříže, který nesl Pán